

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 23.5.2011
COM(2011) 286 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент № 2038/2006 относно многогодишното финансиране на дейността на Европейската агенция по морска безопасност в областта на реагиране при замърсяването, причинено от кораби, за периода 2007—2009 година

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент № 2038/2006 относно многогодишното финансиране на дейността на Европейската агенция по морска безопасност в областта на реагиране при замърсяването, причинено от кораби, за периода 2007—2009 година

1. ВЪВЕДЕНИЕ

С Регламент № 2038/2006¹ се осигурява финансов пакет на Европейската агенция по морска безопасност (наричана по-долу „агенцията“) за финансиране на действия в областта на реагиране при замърсяване, причинено от кораби.

В съответствие с член 8 от посочения регламент с настоящия документ Комисията докладва относно резултатите от използването на тези средства за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2009 г.

Изготвянето на настоящия доклад беше извършено в тясно сътрудничество с агенцията и с помощта на представената от нея важна информация², като бяха използвани данни от външната оценка на агенцията от 2008 г., одит от Службата за вътрешен одит на Комисията от 2009 г. и консултация със заинтересованите страни от март 2010 г. Въпросът беше обсъден и на няколко заседания на административния съвет на агенцията.

В съответствие с член 15, параграф 2, буква ж) от Регламент № 1406/2002³ агенцията е предоставила годишни доклади относно финансовото изпълнение на подробния план за дейностите на агенцията за готовност и реагиране при замърсяване за периода 2007—2010 г. Тези доклади са публикувани на уебсайта на агенцията.

Комисията споделя изводите от анализа, включен в предоставената от агенцията информация. За периода 2007—2009 г. могат да бъдат направени следните основни заключения.

2. ЗАДАЧИ НА АГЕНЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА РЕАГИРАНЕТО ПРИ ЗАМЪРСЯВАНЕ

Задачите на агенцията обхващат както случайни, така и незаконни разливи. Първоначално функциите ѝ бяха насочени към замърсяването с нефт. От 2007 г. насам

¹ Регламент (ЕО) № 2038/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно многогодишното финансиране на дейността на Европейската агенция по морска безопасност в областта на реагиране при замърсяването, причинено от кораби, и за изменение на Регламент (ЕО) № 1406/2002 (ОВ L 394 от 30.12.2006 г., стр. 1. Виж също така поправката в ОВ L 30 от 3.2.2007 г., стр. 12).

² Информацията е публикувана на уебсайта на ЕАМБ на адрес: https://extranet.emsa.europa.eu/index.php?option=com_joomdoc&task=cat_view&gid=298&Itemid=10005

³ Регламент (ЕО) № 1406/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2002 г. за създаване на Европейска агенция за морска безопасност (ОВ L 245 от 29.3.2003 г., стр. 10).

обаче агенцията извършва дейности и в областта на замърсяването на морето с опасни и вредни вещества (например химикали).

В съответствие с Регламент № 2038/2006 и Директива 2005/35/ЕО относно замърсяване от кораби⁴ трите основни задачи на агенцията в областта на реагиране при замърсяването, причинено от кораби, са следните:

а) Оперативна помощ на държавите-членки

Агенцията осигурява мрежа от дежурни плавателни съдове за реагиране при разливи на нефт, които да допълват капацитета за реагиране на държавите-членки, когато бъдат засегнати от разлив. Освен това агенцията осигурява услуга за сателитно наблюдение и откриване на разливи на нефт, наречена „CleanSeaNet“, и информацията относно разливи на химикали чрез мрежата „MAR-ICE“.

б) Сътрудничество и координация

Агенцията поддържа връзка с експерти по реагиране при замърсяване в държавите-членки и освен това работи със съществуващи регионални споразумения и с Международната морска организация (ММО).

в) Информация

Агенцията събира, анализира и разпространява информацията относно добри практики, техники и иновации в областта на готовността и реагирането при замърсяване на морето.

3. БЮДЖЕТ

Общият пакет, предоставен на агенцията за финансиране на горепосочените дейности за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г., възлиза на 154 млн. EUR (виж член 4 от Регламент № 2038/2006). През първите три години бяха поети задължения за около 60 млн. EUR (т.е. почти 40 %) от тази сума. Това показва, че наличните средства се използват пропорционално.

Между 1 януари 2007 г. и 31 декември 2009 г. около 98 % от поетите задължения бяха свързани с финансиране на оперативна помощ, най-вече мрежата от дежурни плавателни съдове за реагиране при разлив на нефт. Останалите 2 % бяха разпределени за сътрудничество и информация (виж таблицата в приложението).

Плащанията възлизат на около 48 млн. EUR. Фактът, че те са по-малко от поетите задължения, се дължи на редица фактори. Плащанията по многогодишни договори могат да продължават в рамките на няколко години, понякога и след приключване на референтния период. Освен това закъсненията във връзка с новите договори за дежурни плавателни съдове или услуги с незадоволително качество от доставчиците на сателитни изображения също доведоха до по-ниски плащания.

⁴ Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 11).

4. АДЕКВАТНОСТ НА ФИНАНСОВАТА РАМКА

От събраната информация може да бъде заключено, че предоставеният на агенцията пакет е адекватен. Той позволи на агенцията през 2009 г. да създаде мрежа от 13 напълно оборудвани дежурни плавателни съдове за реагиране при разливи на нефт, които могат да бъдат мобилизирани едновременно и които обхващат по-голямата част от крайбрежната линия на ЕС⁵. Освен това с пакета бе дадена възможност на агенцията да разработи системата CleanSeaNet, с която предлага услуги за сателитно наблюдение на разливи на нефт на 24 европейски крайбрежни държави (включително Хърватия и Норвегия), при положение че само 12 от тях имаха предишен опит в тази област. Бяха получени положителни отзиви от заинтересованите страни по отношение на действията за координация и информация, осигурявани от агенцията съгласно рамката.

Фактът, че финансовата рамка е многогодишна, е от съществено значение за сключването на многогодишни договори с промишления сектор. Такива договори са необходими както във връзка с дежурни плавателни съдове за реагиране при разливи на нефт, така и за организиране на CleanSeaNet.

На последно място адекватността на финансовата рамка се потвърждава в дългосрочен план от обстоятелството, че до края на 2013 г. агенцията предвижда поемането на задължения за до 97 % от целия финансов пакет.

5. ЕФИКАСНОСТ И ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ НА СЪЗДАДЕНАТА СИСТЕМА

Мерките, които до настоящия момент са били финансирани съгласно рамката, са икономически изгодни и осигуряват добавена стойност. Освен това използването на процедури за възлагане на обществени поръчки гарантира, че се постига оптимално съотношение между качество и цена.

В съответствие с подробния план за дейностите на агенцията за готовност при замърсяване, приети от нейния административен съвет, плавателните съдове за реагиране при разливи на нефт не са построени или закупени от агенцията, тъй като това не би било икономически изгодно предвид честотата на тяхното използване. Вместо това плавателните съдове се наемат от търговски оператори чрез система, която гарантира тяхното адекватно оборудване и незабавна наличност. Цифрите показват, че използването на тази система вместо закупуване на плавателни съдове е намалило разходите с около 60 % годишно въпреки предоставянето на 60 % повече съхранение. Вариантът за „прехвърляне на покупката“ по отношение на оборудването, който позволява неговото прехвърляне към друг кораб, е от огромно значение, тъй като свежда до минимум инвестиционните загуби в случай на промяна на изпълнителя.

Основната отговорност за реагиране при инцидент е и остава отговорност на националните органи, чиито инвестиции се различават в значителна степен. При все това сценариите за разливи, изготвени от агенцията най-вече въз основа на сериозни инциденти в миналото (например танкерите „Ерика“ и „Престиж“), ясно показват, че

⁵ Оттогава мрежата беше допълнително разширена. Плавателните съдове са на разположение на всички държави-членки независимо от действителната им зона на операции. Съответните карти са включени в информацията от агенцията, посочена в бележка под линия 2.

засегнатата държава-членка е щяла да постигне значително спестяване на средства, ако по онова време мрежата от плавателни съдове е била налице.

Организирането на системата за наблюдение и откриване на разливи на нефт на равнището на ЕС също така е по-евтино (с около 20 %) и по-ефикасно, отколкото ако това се прави на национално равнище. Едно получено изображение покрива потребностите средно на две крайбрежни държави (с поръчаните 6391 изображения агенцията беше в състояние да отговори на 11 886 национални искания). Стриктната система за контрол на качеството, въведена от агенцията, също така гарантира, че плащанията се извършват само когато договорните спецификации са изцяло изпълнени.

6. ОБХВАТ ЗА ПОДОБРЕНИЕ ОТВЪД ФИНАНСОВАТА РАМКА

Комисията отбелязва, че все още са възможни редица подобрения извън финансовата рамка.

Първо, ратифицирането на съответните международни конвенции от всички държави-членки е от съществено значение за създаването на общо минимално ниво на готовност и реагиране. Поради това е жалко, че Международната конвенция за подготовка, противодействие и сътрудничество при замърсяване с нефт от 1990 г. (OPRC 1990) и протоколът към Конвенцията за подготовка, противодействие и сътрудничество при замърсяване с опасни и вредни вещества от 2000 г. (Протокол OPRC-HNS 2000) все още не са ратифицирани от всички държави-членки. Конвенциите за създаване на международен режим за компенсирание на пострадали от разливи на нефт в резултат на инциденти с танкери (CLC 92⁶, Фонд 92⁷ и Допълнителен фонд 2003⁸) засега също не са ратифицирани от всички държави-членки.

Второ, наличието на съоръжения за разтоварване на събрания от морето нефт е често срещан проблем в цяла Европа. Клаузата за „намаляване на товара на корабите“, добавена от агенцията в договорите за плавателни съдове (т.е. разпоредбата, съгласно която от изпълнителя може да бъде поискано да осигури подходящ плавателен съд за намаляване на товара), допринася за решаване на проблема, но не може да замести необходимите решения на национално равнище.

На последно място последващите действия във връзка с потенциални разливи на нефт, открити чрез услугата CleanSeaNet, биха могли да се подобрят в някои държави-членки. Макар че за осигуряване на услугата за наблюдение и откриване на разливи на нефт отговаря агенцията, националните органи трябва да потвърдят евентуалните разливи и да предприемат подходящи последващи мерки срещу замърсителя. Общият процент потвърждения (27 %) скрива сериозния регионален дисбаланс, базиран на националните капацитети за проверка, по-специално чрез наблюдение от въздуха. Така възниква рискът безскрупулни оператори на кораби да извършват незаконни разливи в региони, където последващите мерки не са толкова строги.

⁶ Протокол от 1992 г за изменение на Международната конвенция за гражданска отговорност за щети от замърсяване с нефт от 1969 г.

⁷ Протокол от 1992 г. за изменение на Международната конвенция от 1971 г. за създаване на Международен фонд за обезщетяване при щети, причинени от замърсяване с нефт.

⁸ Протокол от 2003 г. към Международната конвенция от 1992 година за учредяването на Международен фонд за обезщетение при щети от замърсяване с нефт.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

В заключение може да се обобщи, че бюджетът, предвиден за реагиране на Европейската агенция по морска безопасност при замърсяване с нефт, е адекватен, а мерките, финансирани до настоящия момент съгласно рамката, са икономически изгодни и осигуряват добавена стойност.

През октомври 2010 г. Комисията предложи изменение на Регламента за създаване на ЕАМБ⁹, в което, наред с останалите разпоредби, се предвижда възможността засегнатата държава-членка да се обръща за помощ към ЕАМБ и в случай на замърсяване на морето, причинено от съоръжения за нефт и природен газ. Комисията обаче не счита за необходимо да предлага изменение на многогодишната финансова рамка в Регламент № 2038/2006.

Комисията ще използва информацията на агенцията, предоставена във връзка с настоящия доклад, за изготвяне на следващата финансова програма.

⁹ COM(2010)611 от 28.10.2010 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Дейности на ЕАМБ за готовност и реагиране при замърсяване

Финансово обобщение за периода 2007—2009 г.

	Поети задължения в EUR	Плащания в EUR
Мрежа от дежурни плавателни съдове за реагиране при разливи на нефт	46 363 654,42	34 559 298,86
Учения	1 157 500,00	1 082 555,37
Подобрения	5 324 730,86	4 547 630,50
Операции на CleanSeaNet	2 859 946,40	4 671 731,14
Помощ за ползватели на CleanSeaNet	358 270,53	223 995,50
Разработване на услугата CleanSeaNet	2 673 615,53	2 283 212,01
Сътрудничество и координация	564 458,95	347 445,45
Дейности в областта на реагиране при замърсяване с опасни и вредни вещества	79 100,00	37 564,23
Разпространение на информация	50 054,79	61 138,64
Свързани мисии	475 052,70	379 498,10
Общо	59 906 384,18	48 194 069,80

Забележка: В двете области, в които плащанията надхвърлят поетите задължения, някои плащания са свързани със задължения, поети преди 2007 г.

Преглед на разпределението на финансови средства

